

ГАЪЕТЛӨН ДОНЫС:

Учрежден- неяслы да организа- тсияяслы	1 т.	6 т.	во
Гражданалы	1—25	7—50	15 ш.
	65	3—75	7—50

Лүбртөдјасыо доныс 30 ур. посны гижөда строкаы.

Газетсө пощ сүдөнн Редактсиямо веокыда, лубб пиом новлөдлыяс-пыр.

ЛУГЫД ТУЈ

(СВЕТЛЫЙ ПУТЬ)

Комі Авт. Облаетувса Ісполкомлөн да ВКП(б) Обкомлөн газет.

РЕДАКЦИЈАЛӨН АДРЕС:

Сыктывдін-кар,
 Вафорыв улч, 41 №
 Телефон 56 №.
 г. Устьсыольск, Набережная, 41.
 Гижөдјас газетө колө гижны
 өтар листбокас, мичаа.
 Кырмавтом гижөдјас оз
 відлазны.

ПЕТӨ 12-өд ВО,
 быд лун, суббтајасө да
 прачнык мөд-луијасө-ныңи.

№ 57 (2094)

Серөда, март 27 лун, 1929 во.

№ 57 (2094)

Кассаө өөм пунктөмөн отсалам кыпөдны өвмөс.

Өни ми нүөдам өөм чөжан торја кампанье. Чукөртөм өөмыс мунө индустриализатсия паскөдөм-вылө, өктса өвмөс кыпөдөм-вылө. Комі ужалыс јөз өнөсө өмөла-на пуктавлісны вичман өөмысө кассаө. Буракө, век-на полөны вошөмыс, сөсө оз төдны ползасө кассаө пунктөмысыө. 1928 во өа октабр-кежлө став крөстана-пінө өллі вкладчикясын өөмын 3%, став служашщө-јас-пөвсыс 25%. Гөгөр арталөмөн пунктөм өөмыс воө служашщөй вкладчик-вылө 80 ш. крөстанин-вылө 40 шайт.

Тажө некымын лыдпасыс петкөдлө-нин—өөм чөжан кассалыс коланлуно өблауствса ужалыс јөз абу-на гөгөрвоөмаө. Сөсө-өд касса-бердас прамөја өөдөдөмыс, бурлуноө сылыс виставлөмыс өз-жө вөв дај. Код-кө көч өллі пырас вкладчикө, оз-жө пуктыс-воэын мог кыскыны мукөдјасөс. Јөз-костыс југдөдчан уж нүөдөјас сч-жө чун-пырыс өллі вичөдөны та-вылө.

Өнија двухнедельниксө сы-вөсна і өллі лөөдөма, мед-өскө тыр-өинмөн вичөдлыны тајө уж-вылас, мед өскө кыскыны унжык выл вкладчикөс торја-нин крөстана да рөбөчөјас-пөвсыс. Вичөсам өллі мөса, тавө вермам-нин котыртны кассајас-бердө став воөмөстчыс војтырсө, кыскыны унжык выл вкладчикөс, кыпөдны өбщественноөтсө тајө могјассө нүөдөм-вылө. Кам-

панье-дырји өөтөма өөлі со кушөм лозунгјас: а) быд партијетөдн, комсомольчөдн, проф сојузса шьенлөн мед лоас кы-жа өөм чөжан кассасыө; б) крөстана-пөвсын быд нөль керка јур-вылө мед лоас өча-вылө өти вкладчик; в) быд вкладчиклы ас пајыс кыскыны выл вкладчикөс.

Ми төдмалім өни кампанье мунөмсө да вермам шуны: тајө лозунгјассө абу-на некушөм өлөдөтын ні карын пөртөма өлөмас. Гашкө сјөздјасын да вөр лөзөмыд өча торкыны, өз өетны тыр-вын пуктыны кампанье нүөдөм-вылас. Көч кушөм сені помка өллі, өни сы-понда нинөм венчынысө. Ковмас кампаньесө нүөдөдышты. Кампанье нүөдөм-куча өблауствса комісөја шуіс стрөксө сылыс нүөдөны мај 1-өд лунөч.

Бөрја каднас колө буржыка зелөдчыны, паскыды-ка нүөдны виставлөм, инданы вербовщикјасөс, кыскыны выл вкладчикјасөс.

Торја-нин колө шыөдчыны кер лөзөјас-дорө. Налөн өд өни лөб бөстөма ыжыд нажетка. Төварјас тырмытөм-вөсна өөмыс уналөн пондас кулыны гортас вөшбөрө, вермас-на кытчөкө вошны. Кассанд бура вичас налыс өөмсө, сөтас щөб прөцентјас. Рөш-щөртјас бөстөгөн дајгортаныс колө дугдывтөг виставлыны кер лөзөјаслы кассалыс коланлуноө.

„двухнедельник“ содтис вкладчик лыд дај вкладјассө.

Николајевск. Николајевск округын помасис өөм-чөжан кассајаслыс „двухнедельник“ нүөдөм. Вкладчикяслөн лыдыс лоі кык-мында, вкладјасыс сөдины-жө. Торјөн-нин јона содтис вкладчикяслөн лыдыс крөстана-пөвсыс. Сек-жө нүөдөсны өөм-чөжан кассајаслыс смөт. Секі мытчөіс зөв уна нөлуыкјас. Өниөз партија да профсојузса организатсияјас өмөла вичөдөмаө өөм-чөжан кассајас уж-вылө.

ВЫЛ ВОАНА ЗАЈОМ.

Москва. СССР-са ЦИК да Совнарком шуісны лөзны 1929-өд воө воана зајом. Зајомыс лоө лөзөма 50.000.000 шайт-вылө, 10.000 серіјаөн. Тајө зајомсө шуісны лөзны 10 во-кежлө (1929-өд воө апрел 15 өд лунөан-апрел 15-өд лунөч 1939-өд воө) 10 во-чөжөн зајом-куча өзө 4 тираж (розыгрыш)—4 тираж быд воө. Быд тиражын лоө 5.600 выгырыш—1053100 шайт дон, а став тиражјасас 224000 выгырыш—42124000 шайт дон. Быд тиражын лоө 1 выгырыш—100.000 шайта, 1 выгырыш—50000 шайта, 2—25000 шайта, 5—10000 шайта, 10—5000 шайта, 50—1000 шайта, 1000—250 шайта да 4531 выгырыш 100 шайтөн. Облігатсия, код-вылө уөө выгырышыс, мукөд тиражјасас озны вермы воны. Облігатсия кутысысы секі выгырышыс-кыңи өөтчө облігатсияслөн доныс. Облігатсияјассө пощө вузавлыны, закладјасө өөтны. Вөталөм-улө најө некушөма оз пырны.

Сотсиализм-нога өвмөс кыпөдам.

Рөбөчөјас чорыда кутчөісны бырөдны нөлуыкјас өмөла прөдуктөја өчөм пабрөк-заводјасыс. Неважөн Урал заводјасыс фөлегатсия вөтліс донбасө төдманьы, мыј вөсна содтис өчөдны өмөл көкө (Көк-вылас ужалдыны Урал заводјас). Картина-вылын Уралса рөбөчөјаслөн фөлегатјас відлалөны көксовөј пајчас.

УЖАЛЫС ЈӨЗ ӨТВЫЛЫС СУВТӨНЫ ТРОТСКІЗМЛЫ ПАНЫД.

Томск. Нывбабаслөн конферентсияс (конферентсия-вылас өллі 900 нывбаба) примітис рөзөлуөтөја кытөні чөрыда сувтөны Трогскіјөн да трөтскістјасын уж нүөдөмы. Научней рөбөтчыкяслөн сектсияс аслас рөзөлуөтөјаын өтлөдчө нывбабаслөн примөтө рөзөлуөтөја-бердө.

— Тифліс. Тифліс-карса фабрөк-заводјас-вылын ужалыс рөбөчөјас, Трогкіј-жылыс Јарославскіјөн гижөм статөа-өн төдмасөм-бөрын лөөдөдө рөзөлуөтөјаас петкөдлөны асыс јона өдзөмөсө. Трогскі-вылө заграничаса газетјасын СССР-са коммунист партијалы паныда статөајас гижөмыс.

— Баку. Заграничаса газетјасө Трогскілыс статөа-јассө печататөм-куча Баку-карса пабрөк-заводјас-вылын

вөлі митингјас. Рөбөчөјас асланыс рөзөлуөтөјаын чуқсалөны англијаса рөбөчөјасөс (көні өллі печататөмаө Трогскілыс статөајассө) шөб став ужалыс јөзөс нүөдны чорыд көө трөтскізмкөд.

Твер. Трогскіјөн заграничаны СССР-лы паныда уж нүөдөм-жылыс доклад кывзөм-бөрын, Тверса парторганиза-тсия аслас собрание-вылын примітис рөзөлуөтөја.

Рөзөлуөтөјаас шуөма: „Тротскізм лоі сөвет властлы паныда уж нуыс организатсияөн, а Трогскіјыс да трөтскістјасыс контррөлуөтөја-нөрјасөн, пролетариат өиктатуралы да партијалы врагја-сөн. Собрание щөктө јона воэасныс да мыждыны трөтскістјасөс сотсиализм-нога өлөм төчөм торкөмы.

СӨВЕТ СОЈУЗСА УЖАЛЫС ЈӨЗ ӨӨМ-ЧӨЖАН КАССА-ЈАСӨ ӨӨМ ПУНКТӨМӨН БӨСТӨНЫ ЗӨВ ЫЖЫД ПӨЛЗСА АСЛЫНЫС ДА ОТСАЛӨНЫ ЩӨЦ ГОСУДАРСТВОЛЫ.

Рөволюөтөја-дор көөјас бара кыпөтны.

Пөкин. „Норт Чајна Стандарт“ јүөртө: Шанчанса округ Фудчан провинтсияыс (Гуандун граничса-дорыс) бөстөмаө рөволюөтөја-дор сула-

лыс отрадјас Шанчанса војскаөн камандуытыс генерал Го-Фын. Мипөс вичөмаө көө-јас-дырји. Сылөн војскаыс матысмысны јунтөно.

Крөстана кыпөдчөны најөс увтыртыө-јас-вылө.

Лондон. Март 18-өд лунө индјаын вөлөмаө көөјас му-јасыс топөдөм-вөсна крөстана-лөдн чинөвчыкяскөд. Көөјас-дырји вичөмаө 2 чинөвчыкөс,

ранитөмаө 6-өс. Оружөјаса 500 морт ускөдчөмаө чинөвчыкяс-вылө, кодјас відлалөны вөлөм му участөкјассө.

Надеја век-на абу бырөма.

БЕРЛЫН. Швейтсарияса парламент неважөн відлаліс шыөдчөмсө Рөсөіјасыс рөволюөтөја-дырји воөм швейтсаретсјасылыс. Најө щөктөны корны сөвет правітөльствөлюс—СССР-ө колөм өвмөсыс да лөөм убытка-кясыс 70000000 франк.

Щыөдчөмас најө корды ужөн өөм, а бөрсө көсөјны вөштыны сөвет правітөльствөлюс корөм өөмөн. Парламентса партијајас лыд-өдөм шыөдчөмсө пыд-өі оз пуктыны. — Сөвет правітөльствө - пө тащөм убыткајассө вөштыны оз кут.

НУ-ЈОРНСА ВУРГЫСЛАСЛӨН ЗАБАСТОВКА.

15 сурс вурөыс нүөдөсны забастовка да тајө забастовманас вермі ны ужалан дөнөсө лептыны. артина-вылын арөстүтөм бастуыты рөбөчөјасөс пөлтса агент-јас нубны пөлтсаө.

Коммуналы—Гөрө знамја Орден.

Мінск. „Красное знамя“—ныма коммуналы өөтисны трудөвөј Гөрө знамја орден. Тајө коммунаыс лыд-өысөө мед бурөн. Белорусөіјаса ССР-ын, организүтөмаңыс тырө 10 во.

— Ји нуіс уна кер. Алмаата. Јли-ју воөгөма да јинас нубма Туркөстан Сибур-кост көрттуј өчөны лөөдөм уна сурс кер Балхашө (зөв ыжыд ты).

Лөкөінград. Геологическөј комітет завофитө төдманьы көрт да ыргөн рудајаслыс кујлан-инсө Карөліја рөспубліканы. Тајө рудајассө почны кутас сүдөдны Лөкөінградса металлургическөј заводјасы. Карөліјаын лөб стрөйтөма чуғун кистан выл завод.

— Фөділово өіктса (Тульскөј губерняын) крөстана өөтисны асыныс часовнасө көператив-улө.

БЫДГАМА ЛУӨРЈАС.

Узбекістанын сулалө зөв шөныд повөдфа. Самаракандын 25 градус шөныдыс гөж-сајын. Заводитөма дорөавны міндал.

Паріжын гріппөн вичөм зөв јона паскалө. Бөрја 10 лундн кулөма 2390 морт.

— Хламөго өіктын, Смоленскөј губерняын өти крөстана вајөма 3 кага. Ставыс кагајасыс зөны-заө.

— Германіяын өни өм 2335 мл-люөнер.

— Польвіно өіктын Корөвінскөј рајоннын крөстана өөтисны вичөб школа-улө.

Пөнзаса суд сөлкор Корөвөвөс вичөмыс шуіс лылыны Кірөліндөс, Зарөјиндөс, Трутнөвөс да Сарајт-сөвөс (ставныс најө кулакјас).

— Англијаын гріппөн вичөм нөшта-нин јона пондөс паскавны. Өти вөжөн чөжөн Лондоннын кулөма 473 морт.

— Тара кар-бердө (Сибур-ын) уөөма метеорит.

— Софіјаса, (Болгарія-лөн стоытса) воөненөј скла-дын вөзөвчөмаө ракетаяс. Кулөма 28 морт да зөв уна-өн ранитчөмаө.

Hyödam opdjödчөм вөрлезөмын.

КОДИ ЕЗ-НА ТЫРТ НОРМАСО—ЗЕЛДӨЧЫЛОЙ ЧОРЫДЖЫКА, МЕДЫМ ТУЈ ШЫКТОҢ ЛОӨ ТЫРТӨМА 100%.

Вөр лезөм Комилеслөн Шожнаты районын.

Шожнаты районлы таво-выдө вөли сетөма заданье тыртны: Кер—180.000, шпал—105.000 баланс—2000 клм.

Јона зилдөм март 15-д лун-кежлө лоі лезөма: кер—117%, кыскөма 112%, шпал—95%, кыскөма—66%, баланс—66%.

Тажо лыдпасасыс тыдалө, Шожнаты району шүм заданье матыстчө тыран-выјө.

Тані колө виставны: лөсалиөм шпалјас пын уна „двойник“, кык шпалја брус, најөс тулысын лоө пилитөма да лыдыс шпаллөн нөшта-на содө, дај катішше-вылын тулысланыс јонжыка лыбас шпал лөсөдлөмыс.

Баланс-кыңј мукөд-пөлдөс вөрлезан заданьеис, позө шуны, тырас содтөдөн.

Балансыс-оз вермы тырны воца каднас абу вөли сурөма сы-вылө шогмана вөрыс-да. Бөрја каднас ескө і суріс да лым жужыдөм-бөрад да мукөд уждө медасөм-бөрад өз ло леэыјасыс.

Вицөпырөм-кежлө партіј-

nej да профсојузней уж нудө-дысјаскөд өтвылыс јона зилысны, мед ужалыјас ез петны гортас. Вөрө катөдавлысны унжык потребөществосаң го-јан-јуанјас, дај нөшта-на гортасыс ужалыјаслы вөдгө-јас Комилес шөт-вылө. Сөсөа катөдлісны јен-јүө шөщ радио.

Вөрө ужавны кайлыјас вөлі чукөртөмаөс 16 вкладчөкөс сберкасасө, дај кымынкө шлендөс МОПР-ө.

Јен-јуыс вицөпырөм-кежлө колтчылысны ужавны 135 кымын морт, кызыс Шожнаты вөдөстыс. Нөбөдінса да Ыјид-вица сетлө вөліны вөла 70-кымын, да пөштө сгавыс гортаныс петалісны. Вицөпырөгөн ужалөмыс вөлі шүөма сетны преміја, весіг сіјө ез кут најөс летчөмоыд.

Шүөны мјан-пө турун запасјастө бөстөма вөлі вицөпыртөчыс сөмын.

Воцө-вылө колө премјасодтөдјас-јывөд виставны невуна воцжык, мед запасјасөсө вермісны дастыны воцжык.

У—р о в.

Колө мыждыны вөрлезөмсө торкалыејасөс.

Вісөр участокын таво ужалысны керлеэыјас Вицө вөдө-етус, јемдін у. На-пын важ мучеп пі, уждысан төваріш-ществоис өөм логајтыс Ф.Н. Соков да важ купеч пі-жө С.К. Манов. Сөсөа на-коц-жө вөлі ужалыјассаң пред-ставітель А.В. Манов. Тајө-јасөн төвбыд вөлі пөгіб: пыр падмөдісны јөзөс вөр лезан уждыс. Сөланкаас воөм-мыс-тө ноль лун чөж ез ужавны, дај шөщ на-вылө вицөдөмөн

Сөмын дөзмөдіс ужалыејасөсө.

Јемдін уездувса цөнөвца-лун кутан јукөд март төлыгө мөдөдліс Турјаса вөр лезан район пөшшер Костромінөс. Воіс пөшшер ыжыд пөжөг јүө март 7 лунө, пырөс козја вицөдөр керкаө. Јөз кывлісны пөш-шер воөм-јывөс да зөв ра-

мукөд ез ужавны, ставыс 22 вөла; корны кутісны 75% мында содтөдө дон, лөс-пө сөланкаыс-да. Сөвет властө сек вөдөмыд налөн вөлі! Сөсөа өд бөрынас тајө ужавтөм лунјасыд вөлі дон јөшшө корөны.

Мукөд дафөјаслы вель око-та вөлі ужавнысө да озлыс-ны, повчөдлөны вөлөм вјө-мөн-да.

Ташөм торкасыс јөз-вылас колө јонжыка вицөдөлыны.

В о л ы с .

Волковлөн нормамыс тырөма 140%-вылө.

Турјаса вөрлезан району, Пөжөг јуын, 80 вөрлеэыс-пі-ыс медеа куца ужалөмаөс да тыртөмаөс норма-сөрті, март 1 лун-кежлө. Турја грезса-јөз Волков І. П.,—140%, Сукарев І. І.,—135% да Катајов П. І.—120%. Öнi најө пыр-на ужалөны-і, көсјөны ужавны сро-көц. Сөкі налөн ужалөмыс нөшта-на содас, бөстасны ыж-ыджык преміја.

Ужалыејас, вөтчөј Волков, Сукарев да Катајов бөрзаң. Чапін.

Төварөн вөрлеэчіннө.

Пажгаса (Сыктыв у.) ко-ператів вицөпырөм-кежлө катөдліс вөрө керлеэысјаслы колана төварјас: чай-сакар, чері, көлач-пренік, табак да мукөд тор. Ужалыејас-дінө төварөн вөдөмыд кер леэыс-јаслы зөв лубө. Унаөн вицө-пырны вөрыс ез і петавны төварасісны-да.

І л ч у к о в М.

Чөмбөрлөны шпал чурнаөн пөшшас.

Одјуса шпал вөчыөјас, 15 морт сөреваннејса да руч-са, пунктісны „Комі морт“ са-мөлот вөчөм-вылө морт кык шпалјөм.

Корам вөтчыны і мукөд шпал-вөчыөјасөс тајө ужалыејасыс бөрсө.

„Ордым“ вөр керкаө.

Сереговса школа семілет-ка-бердса літературнеј кру-жокса шөенјас ысөны вөр кылөдысјаслы 5 төлыс-кежлө „Ордым“ журнал.

Р у ч п і.

Ставыс өткөдөс.

Руссголландыс Вөмыныс, Кулөмдін у., корөма да бө-өтөма служітны став ковтөм јөзөс. Бөстам Х. Ф. Каңөвөс да Ф. Ф. Каңөвөс. Тајө кык-наныс озыр јөз, бөрјөсан праватөмөс. Бөрјасыс зөв лө-галыс, торја-нүн гөль-јөз-вылө.

Сөсөа пріөмшік сөгтев тані, ошкөд лөк, мөд, Са-вельов, вомысасөс өіннас оз афчы; вөрө кайјас вөдөм шу-асө, вомыссалыс-пө став шпал-сө бракујта.

Батракјасөс да гөль крөстанаөс Лөј вөл. вунөдөмаөс.

Гөль јөз-костын уж нудөм Лөј вөдөстын пунктөма өмө-лықа. Сөні унжык јөзыс шөр-коцөма да озыра олызјас. Важысан-нүн сіці і пунктөма,—гөль јөз нөкөн вөдөстувса учреждөнејасын ез вөвлыны. Најөс өмөла бөрјөны да өмөль јөзөн, лөдырөн і лыфөдны. Озыра олысјас да кулакјас сіці шүөны јорта-јортнысө: батрак,—фөрт, сіці батрак і ем, оз куж аслыс некушөм өвмөс лөдөдны; а батрачка-сіці гулајтыс нывбаба б) гөль јөз—најө лөдырјас. Налы абу окота му да виц-бердас бер-гавны. Көкнід уж-вылө кыт-чө-сурө ветлөны; в) шөркоцө-ма олыс—сіці бур, зил көчаин; г) озыра олыс—тајө зөв-нүн зил крөстанин. Најө шөнді петтөц, да шөнді лет-чөм-бөрөц-пыр ужалөны. Ас-лас бура-пыр нудөдө-вөсна вермө унжык і бур-тор вөч-ны; д) кулак—сіці абу пра-меј мужик. Сіці јөз нудөдөн аслыс бур өлөм лөвөдіс... Öнi өскө і вель старательнеја ужалө-да* Таці ас-көстөс вөчөма Лөј крөстаналөн сөтсөлінеј рас-сөлөнеис. Абу дівө, мыј таці гөль да батракөс Лөјын лыд-фөдыны. Сөні еша гөль крөста-наыс. Гөль јөзыс сөні сөмын кыч прөчөнт-гөгөр да јөшшө некымын прөчөнт батракјас. Шөркоцөма олысөс—50%-гөгөр да гөль јөзыс мын-да шө озырыс. Кулакөн абу некөдөс вөлі лыфөдломаөс, өні-тај өвмөс кыч-кымын кулакөн-жө гөжөны-а.

Емөс Лөј вөдөстын өкт-јас, көні кыч-вөт өвмөс-вылө вицөдөдөны кыч-нөль батракөс. Унжыкөс, фөрт, өскө тулыс-гожөм-кежлө бөстлөны-да. Сөмын вөл унаөн і во-гөгөр вөдөны.

Батракјасыдлөн ужыд Лөј вөдөстын вель өкыд-на: Емөс сөн өскө комсомол да партіја-јачејкајас, да өмөлықа сіці уж-бердас матыстөмаөс. Бат-ракјас да медалысјас-көст нөламын-гөгөр договор ту-лыснас вөчлөма вөлі ставыс, шүөм ужавны-пө тувсов да чөжөа лунөкөјамыс час, ун-жык-көлө мынтыны содтөд дон. Кушөм крөстанин-нө го-жөмын медаас ужавны 8 час? фөрт, час 12-14 быдөн 'ужалө-ны! Ужөдөны і батракјастө, сіц-

кө і договорыд налы вөзкөсө. Тајө сөлө вылас абу нөкөд і думышлөма вицөдөлыны. Вөдөма-жө кык сөлө су-дын. Кыкнанас батрак-ногөн сөлөсө судлөн решітөма.

Лөј вөдөстөд батракјасөс бөстлөны кер кыскавын, кы-лөдны, пурјасын. Кушөм-сурө ужвылын најөс ужөдөны. Ек-сплоататсіја вель ыжыд. Дого-вор-сөрті-кө лыфөдыны, бат-ракјасы мынтөм-доныс ужа-лөмыс өмөлік. Озлывө сіці: кык төлысөа ужалөмыс да-сөізім-арөса зөмлы договор-сөрті мынтысөсө вөт шайт; өмөс—нөль төлыс өлөны да сөвөт шайтыс, кыч шайтыс, весөі комын шайтөц.

Партјачејкалөн некушөм тыдалан уж гөль јөз-костын абу вөдөма. Гөль јөз полөны озырјасыс. „Көд-дорө-пө ту-лыснас локтам, өні-кө најөс мөбан өдөртны“—поліг-тыр шүөны гөла-олыс јөз. Собран-не-вылад кывтө оз прөмеја і сетлыны мукөд өктас гөла олысөды. Аскастас гөль јөзыдлөн собраньеис өтө-кы-кыс-на сөмын вөдөма. Öнөц-на ісполкомас, коператівын, уж-дысан төварішщөствоын озыр-жык јөз да кулак піјан. Кы-нө налы классөвей вицө нудөдны Партјачејкаас унжык комму-ністыс мөблаыс, абу Лөј вө-лөстыс. Ас вөдөстөсыс унжы-кыс канөдатјас, дај најө шөркоцөма да озыра олыс јөз. Öтөк-кык сөмын батрак-јасыс. Комсомол јачејкајасын јанвар төлысөц вөдөмаөс-на і озыр јөз кулакјас. Аоныс пыр најө батракјасөс ужөдөмаөс. Кыс-нө налы батрак-дор су-лавны! Вицму да вөр-бердын ужалысјас сојузлөн Сөлрабоч-ком да рабочком өтө-мөдыс-көд сөмын зыкөдыны, ужсө јуклөны, а бур-торсө өнөц-на абу і вөчлөмаөс. Гөль јөзыд собраньејас-вылын өні і шүө-ны, мјан-пө ставнас јачејка-јасыс вөдөмаөс озыра јөз-улын.

Партјачејкалы колө пы-рыс-пыр-жө заводітны нудөны уж гөль-јөз-костын. Тајө ужыс вывті јона колө! Лөј вөдөст-коц чорыда батрак да гөль јөз-костын ужсө нудөны оз көм уна вөдөстын, а сөні мед өмөла тајө ужсө пунктөма.

А. А.

Hyödam смотр вузаган коператівјаслыс.

Із-вајывса коператсіја.

Өкмыс во-сајын, белејјас волөм-бөрын Із-вајывса коммуністјас чукөртісны кушөм-сурө өмбур дас-кымын шайт дон да вөстісны коператів. Воцмөстчыс крөстөна сөдөмөсөң өтсалисны коммуністјаслы. Öкмыс во-чөж коператів гырыс вөсөкөвјасөн пыр тувтчаліс воцө.

Із-вајывлын, Кулөмдін у. копе-ратів чужіс август төлысын 1920 воө. 1920 воө, жежыдјас мунөм-бөрын Із-вајывса крөстөна колісны куштөм лөтка-коцөс. Став өмбур налыс жөсө белдјас грабтісны, кодыс во-наөн быр.

Лөвјөн колөм гөрд партізан-јас-лы лоі думыштыны, кыч өскө мөзды-ны јөзөс шыгы кулөмыс. Најө лөдөдны јөз-костын нудөны сөрні арөмысөн өтүвтчөм-јылыс, мед сы-вылө кыкө корөны наң да мукөд вөлдөс коланторјас.

Тацнад налы удајтчөс асгөдөрыс өтүвтны 60 мортөс да чукөртны пай 60 урөн морт-вылө. Сөсөа та-кы-н-цө вөлі шайт дас кымын дон беле-ван колөм лөнта да лөк накра-өбө өтөч. Таці чукөрміс өмбур 48 шайт дон.

Тајө і вөлі став подуныс Із-ва-

јывса коператівлөн. Тајө өмбурөн шүісны заводітны вузааны—нөбөаны, а мыј-пө тајө өтүвтчөмыс коператсіја лөб оз-на вөлі і төдны. Прөмыс пріөмтіны да төвар јуклыны кутісны важ көсөм керкаын.

Вескі-лыфөді гырысөжык-торлы вөлі ылөс, а поснілыс-бөзөм. Ком-мунісјас возын сувтис мөг—чукөрт-ны прөмыс важ купечјас кылөдчы-төц удітны.

Важ төргөвөјас прөмыс чукөрт-төдөн повчөдлісны мужікјасөс, ком-муністјасыд-пө сөмын воштасы прөмысөд, вөд-пө мјанлы, мө-пө төдам-на став пыран-петан тувсө, вермажык быд төрсө вајны комму-ністјас-дөреыд. Сөмын крөстөна төдөны-нүн вөлі белөј кабыртө-да, ез-чын зөв верітны налы.

Сіці-жө төлысө лоі бөрјөма

правленье кујим мортыс. Јуралыөд пунктісны коммуніст-инвалідөс Ула-шын Міш-Ваг-Јогорөс, көді өні пыр-на 10 во-чөж-нүн јуралө коператі-вас. Сіціс-жө вөлі ысөтөма уполно-мочөнејөн прөмыс петкөдны. Прө-мыс сіці өетіс Кулөмдінө райсојузө, а сетны вајс 200-300 кгр. наң да мыј-сурө колан төварјас: көрта-чу-гуна көлү да мукөд тор. Сөкі јөз-лөн өскөм коператів-вылө пондөс содны. Унаөн пондөсны вөзјөны шленө. Таці шленөліс содіс, копе-ратівлөн ужыс јөніс, өвмөсыс па-каліс.

Кушөм өкыд торјас-вомөн муніс коператів быдмігас.

Ужавны коператівлы тані торја-өкыд. Кысөмыс кыңј, мукөд пө-

лөс нажеткајасас абу. Туј сөмын төвнас өвлө. Гөжөмын төвар вөјөм сувтө 4 шайт 16 кгр-ыс.

Сөкі төвар лөб вајны пыжөн поснідік шөркоц јујас-куца, 200 клм. сөсөа 86 км. вөдөн дај 2 км. морт-вылын пыжсө да грузсө кыс-кыны. Но правленье кушөмөн уж пунктөдөн сувтөдіс коператівсө көк јылас, вөјө пөштө быд во төвар тырмыдөн, вузалөны төвар шөркоцө-ма содтөм дөндө, весіг дөнтөг-жык бур туја местаса коператів-јасыс (бөстам Помөсдін, Пөжөг).

Коператівлөн медеа лөктор вөлі вөјдөрвојаснас, уждөн вузаөдм. Уждөн вөлі правленьелы быч ву-заө, не уждөн өетөм-кө, мукөд воас уналы өскө көмис шыгы кувны, коператівыс-кыңјчө уждыоны некы-тыс-да. Мөд лөк-тор вөлі сөщөм. 1925-26 воө Гөсторг агентура не-уна-да ез пукылт Із-вајывса копе-ратівсө ур көк бөрсө вөтлөөм-вөсна.

Гөсторг вөстыліс Із-вајывлө 130 керкалы заготовітельнеј база, про-мыс нөбны мөдіс шөгмөтөма пан-лаөдөм. Сөталіс мужіклы уждөн, јуөстөг, вөлі ез сылөн коператівлы воца өетөм ужөдө, да лөднө регыд гөгөрвоіс, да бөр түпкіс базасө, тө-варсө договорөн коліс коператівлы. Сы-бөрын правленье јөшшө чо-рыда кутчөіс уж-бердө.

Коператівлөн өвмөс.

Öнi, дасөд во-вылын Із-вајывса коператівлөн јанвар 1 лун-кежлө өвмөсыс со кушөд.

Асторја основнеј капітал 16863 шайт. Стрөйтөма кык вузаган кер-ка (өтыс өтделөне-улын), 4 гы-рыс да 2 поснід төвар-візанін, сөсөа коператівлөн вөчөма мельніча, кузөчөа да өір вөчан завод. Лөбө-дөма радио. Воцө-вылө планө ојө-ма вөчны дөгөдө вөчан завод.

Шленө пыртөм да пай тыртөм.

Із-вајывлын став олысыс 820 морт. На пөыс шленө пыртөма 360 морт, 204 мужік да 156 нывбаба, мужік-јас 16 арбөсан ісперіујтөма ставыс 100% нывбаба-пөвсыс, сөмын нүн шленө пыртөм колөма пөрыс ста-рукајас. Öкмыс во-сајын-кө пай вөлі воө 60 урөн быд шлен јурө, став пөј сумманс 36 шайт, өні пай быд шлен јурө воө 15 шайт 86 урөн.

Став пай өдм чукөртөма 5709 шайт 70 ур. Мед јона пай чукөрт-төм да шленө пыртөм муніс 1927 воөсөң, уполномөчөнејас 6-өд со-бранье-бөрын.

Пай чукөртөм-вөсна да шленө лыд содтөм-вөсна правленье јона төждөсө.

Көлан тулысөаң вылыс шленө

Буржыка лөбөдчам призыв-кежлө.

1907 воо чужыојасо Гөрд армияб бөстг-кежлө өнү мунө лөбөдчөм, сөмын омөлана. Тајо ужас чорыджыка ковмас өнөган-жө бостчыны быд общественей организа- тсиялы. Мед-војдөр бура колдотсавны ВК-лы, мед сылы кокниджык вөлі тајо уж- сө нуны. Таво лготајас ку- тас сетавны призывнијаслы, вөлбөстүвса комиссияјас. Колдө өнөган-жө лыффысан-керка- јасын нуөдавны сорнијас кре- стана-паны, да призывнијас- көдө призывжчөм-јылыс: ку- щөм-мојас сулалөны призы- вжчөм-возын, мыјла оз ков рекрутавны, мыјла Гөрд армияб бөстгөны, кыч өвлө- ны важ сар-дыра салдатјас, кыч өлөны өнү, кыч өлөдө- ны Совет государство-вылө капиталист государствојас да сич воө. Тајо став ужсө өнү исполком нуөдны оз вермы.

Сыктыв ујздувса уна Вик- јас-на абу бура төдмасөмаөс терокругса индөдјасөн призыв кежлө лөбөдчөм-јылыс. Та- вөна унаыс өвлөны ошыб- кајас да мунө гижасөм Вик- јаскөд. Ышней гижасөмјасыс- мы-вөсна медгасө лоөны:

Призывжчөм картајас колдө ыставны призывней комис- сияјасө јун первој лун-кеж- лө. Тајо кадөчыс колдө бура төдмавын став өвөдөнејас- сө, мед еөкө ез вөвны өшыб- кајас. Вөлбөстүвса комиссиялы колдө видлыны быд призывни- көс—кодлы сетчө лгота да кодлы оз. Сөвө пасјыны приз- картаас, а өткымин Викјас лгөта-јылыс видлавтөг приз- картајасө ысталөны-нин тер- округдө (Межадор, Летка, Чу- клөм).

Терокруг, Сыктыв ујезд- увса вөлбөстјасө ыставлис до- призывнијаслыс өписок, код- јас кутасны призывжчөмны таво арнас. Тајо өписокјас- сө колдө волісполкомјасас өч- ныны призывжчөмөс. Призкарта- јас ыстөм-бөрын призывней ко- миссияб тајо өписокјасас ко- лөны Викө призкартајас-пы- ді. Призыв-вылө мунөгөн ис- полкомса предгөдөтөлјас тајо өписок-сертиыс нуөны призыв- нијасөс сөборней пунктө.

Сөвө уна вөлбөстүвса ис- полкомјас оз бура төдны, ко- роан лыффысө законнейон при- зывө сурөсјаслөн јукөм. При- зывней комиссия закон-серти колдө лыффыны сөчөм јук- өмјас, кодјасөс вөчөмаөс во- вожжык призывжчөмөс. Јукөмаөс-кө сөрөнжык, лгө- та сеталигөн најөс колдө лы- ффыны батјасыскөд да вокјас- ыскөд өнү семјаны.

Сөвө оз бура призкарта- јасө став јуасан өвөдөнејас- сө пасјавны.

Тајо став пондасы јона со- дө лышней гижасөм өписокөд. Сөписокјас лөбөр ыставны, сич-жө призкартајасөс, лыбө- выл пөв лөбө корны өвөдө- нејас лгөта сетөм-јылыс. Во- дө-кежлө мед еөкө ещажык лөі кабалаөн гижасөм, өпис- лы јонжыка колдө төдмасны индөдјасөн, призыв-кежлө лө- бөдчөм планөн. Медгасө јона нин колдө төдмасны лгөтајас сеталигөн.

Партияса, комсомолса, профсојузјасса организа- тсиялы колдө јона отсавны өпис- ласлы нуөдны тајо ужјасөс. Сөмын бура отсалөмөн өпис- лас вермасны бура нуөдны ужсө. П-в.

Правительстволье щөктөмсө рөскөд чин-төм-куча мијан промышленност нуөдөс олөмө.

1926-27-д воын төргөвөј да заводса рөскөдјас областүвса промышленностын вөліны— 93.614 шайт. 1927-28-өд воын тајо -жө предпріятивейјасас план-серти вөлі шуөма өчны— 67.355 шайт (чинтыны рөскөд- сө 28%-мында). Збыл-вылас отчөтјас -сертиыс өчөма— 72.610 шайт. Сичкө 1926-27-д воөа-серти төргөвөј да завод- са рөскөдјас 1927-28-д воын лоис чинөма—21.004 шайт-вы- лө (22,4%). План-сертиыс ун- жжык рөскөдсө вөчөма—5255 шайт-вылө (5,6%). Тајо вө- чөмторјыс предпріятивейјас-вы- лас содөс-жө—10,5%-мында- да. 22,4%-вылө төргөвөј да заводса рөскөдјас чинөмсө да промышленностлөн план-сер- ти төварсө 10,5%-өн унжжык вөчөмсө позө лыффыны бур- торјөн.

Гөргөр-кө артавын, рөскөд чинөмыс 1927-28 воө 1926-27 во-серти лөбө 25,4%. Колдө ин- дыны, тајо чинөмыс медгасө мунис металлопромышленно- стын (Нувчөм да Камјим за-

водјасын). Сегерөвса заводын рөскөдјас чинөмыс нөтө оз тыдав, вөзиг ем рөскөдјас со- дөм 1926-27-д во-серти 17,5% сөерт, тајо рөскөдс лөі, сені вөчан торјыс содөс-жө јона да (содөс 70,2%), сөмын колдө ин- дыны—омөла өчөдлөмаөс се- нө рөскөдсө чинтөм-вылө. Та-мында рөскөдјас чин- төм-вылас мијан промышлен- ностлы лантны оз поч. Колдө- дөрвын нуөдны төргөвөј да заводса рөскөдјас чинтөмсө. РСФСР-са ВСНХ щөктөм- серти—Нувчөм заводлы колдө чинтыны вөчантор сулалан- донсө 1928-29-д воын—8,5%- вылө 1927-28 во-серти завод- са планас мијан сич-і сөүјөма. Консервјас вөчан заводлы сич-жө щөктөма чинтыны до- нсө аслас төварлыс (консерв- јасыс).

Правительстволье төварлыс сулалан-донсө чинтөм-ку- ча шуөмсө колдө чорыджыка нуөдны.

В. А. Нонанов.

**ГОРТЫН ВІЦІГӨН
Гөмыд ВЕРМАС
ВОШНЫ, СОТЧЫНЫ.
ӨЗ КОВ ПОВНЫ
ГУГАЛӨМЫГ, НЕ
КЫТЧӨ ВОШӨМЫГ
ДАЈ ПӨЛЗА ЫЖЫД
ЛОКТАС, ПУКТАН-
КӨ ГӨМТӨ ГӨМ-ЧӨ-
ЖАН КАССАӨ.**

Вөтчөј јөмдінса ужа-льејас-бөрыө!

Феврал төлысын јөмдінса пошта контораын ужалысјас кыскыны өм чөжан кассаө 121 вкладчикөс, кулөмдінсаын—16-өс, мылдінсаын—10-өс.

Мордінса өм чөжан касса.

Мордін вөлбөстын, Кулөм- дін у., октябрь 1-өд лунө, 1928- өд воын вөзөс өм-чөжан касса. Став вкладчикыс јан- вар 20-өд лун-кежлө лы- ффысө вөлі 31 морт. Неыжыд кадөн сичө бура ыжыдөс обо- ротсө вөчөма. Вкладчикјас пунктлөмаөс 2515 шайт да 7 ур; сетыс 1890 ш. да 17 ур. петөма оборотө. Кассаны өнү ем 624 шайт да 90 ур.

„Комі морт“ самолөт лөбө.

Пукта лебалан машина „Комі морт“-вылө төлысөа ужалан дөныс 4% лөбө 3 шайт 28 ур, да чука- ла өвөтчыны ас-бөрыс Комі Обла- стүвса өм чөжан кассасы со код- јасөс: Данилов С. Н. Малөвөснөј Н. В. Төнтуков В. О. да Носөвич В. К. Сөвөа Сыктывдинкарс Госбанк от- фөдөльөнеөс Миков Л. Сөвичин Ф. П. Цөвилөс Н. В. Ананчөв І. І. Ма- ланін К. Поломощновөс, Мельчаков Н. І. Выковөс Н. Г. Наөејөвс да јөшчө Турја-өс вөл. Јөмдін у. ко- перативөс сөчөвөдөс Лапін О. Г. өрјакшкөс Цанов О. І. да испол- комыс Цанов П. О. Лапін П. І.

Јөмдіннын осовавихим усө-вет чукоөтөм-куча пунктөны:

Лутојөв А. М.—3 ш., Пашын А. д.—5 ш., Лапін Ј. А.—4 ш., Проскураков П. І. Ј. ш., Козлов В. І.—5 ш., Лапшина К. І.—5 ш., Со- ловјөв С. А.—3 ш., Аркин П. П.—1 ш., Калашникөва Ј. д.—5 ш., Палкин К. І.—3 ш., Шөргін Н. Н.—5 ш., да Козлов Н. А.—5 ш.

Госкаса І ступөна школаын вөлбөчөс (Јөмдін у.) чукоөртисны самолөт „Комі морт“ стрөйтөм- вылө 4 шайт. Корам щөщ тајо ужсө нуөдны Турјаса, Турја-ыбса, Вігса, Солдінс, Шежамса, Ајкинса да Јөм- дінса школајасын вөлбөчөсөс.

Селькор совещанье-вылын. Медга бур өтен-газетјас.

Селькорјаслөн областүвса 3-өд совещанье-вылө воөм делегатјас вөлісны асланыс места-высө өтенгазетјас выс- тавка-вылө. Ставыс вөлі торја нөмјаса 30 газет: На-пыс өктөс өтен-газетјас—20, шко- ласа—7 да учреждөнеөс—3.

Тајо өтенгазетјас-кө өт- лаөдны 1927 воө совещанье- дырага выставка-вылө вө- јөма өтенгазетјаскөд, позө ошјөтөтгө шуны—өтен-газет- јас ортсыладорзаныс і содер- жаньенас јона-нын торјалөны, төдчөмөн бурмисны. Ешажык- нын „Обшеј төмаа“ куч став- тјас. Сы пыдөсө сөн-улад ылы- сөан-нын шыбытчө лөөсө да рі- сунтөм картөнајас, каррикату- рајас. Јөз кывја ічөтөк замет- кајас петкөдлөны өктөсјасыс быдлуна ужсө да олөмсө.

Сичө-жө колдө шуны і шко- ласа өтен-газетјас-јылыс. Најө нөшта-на јона торјалөны му- көдјас-дөрыс техника - бөк- ган—асланыс мчлунөн. Сө- мын озжык-на прөмөја, өктө-

са газетјас-мозыс, петкөд- лөны быд-бөкган школалыс олөмсө.

Совещанье-вылын вөлі бөрјөма журі. Сичө журіыс видлалөс став өтен-газетјасө да шуис ошкыны со кушөм өтен-газетјас:

1. „Козув“ (Көрткерөс Ку- лөмд. у.)
2. „Асја кыа (Тур- ја водрөзан район 372 № квартал).
3. „Воө“ (Кер- чөмја)
4. „Віөт“ (Руч, Кулөм- дін у.)
5. „Гөра пөлан“ (Сө- вет партиа ужө велөдан школа).
6. „Лөинец“ Сеге- ровса гемлетка).

Тајо өтен-газетјасыс тор- јалөны мукөд-дөрыс ортсыла- дорзаныс, дај содержаньенас. Бура петкөдлөны госу- дарство-возын өнја гырыс мојасөс, да кыч сичө мојасыс нуөдөдөны олөмсө асланыс өктөктын. Сөвөа најө повтөг јө- зөдөны став нөлуөкјасөс уч- реждөнеөсјасыс, организа- тсияјасыс, торја служакјас- лыс. Оз сулавны бөкын і

пөртөма 140 морт, а пөјсө чукоөрт- өма 4157 шайт. Правленөне вөч- лис конкурс став өктөн шыенө пө- рым-вылө да медөа ыжыд пөј шыен- вылө. Шуөма вөлі сетны өктылы 1 премія көдјыс весалан машина, 2 премія төлөдчан машина, өтка гырыс пөја шыенлы квайт пөлөс премія, медөа ыжыдыс 15 шайт, мед ічөтыс 2 шайт. Конкурсөн пө- рым шыенјаслөн пөјасыс со кушөмбө: 15 шайт 86 урөан да 30 шайтбө; 32 морт, 30 шайтөан 60 шайтбө 9 морт. Конкурс ез-на помаөс Пөј чу- көртөм да шыенө пөртөм уж Ічөва- јылын мунө быд пөлөсын: өрјак- шкө төргөүтгөтөн пөр сөргө-віөталө нөбөавөөсјасы шыенө пөртөм јылыс, лыффысан керкаын өвлөны доклад- јас, крөстөна аоныс воывлөдөны ко- ператив-көнтсөларјөбө јуасны. Ку- щөм өмвөсө кымын шыен пөртөма, да вылын-ө нөлөн пунктөм пөјјас.

Төвар сеталөм војдөр вөлі му- нө өтмөз шыенлы, көчө не шыенлы өнү төвар сетавөө шыен јурө, не шыенлы тырмытөм төвар оз сетав- ны. Батрақјасөс да гөл крөстөнаөс шыенө пөртөма коперативса фонд- ыс.

Нөбөсөм-вузасөм.

Коператив унжжык төварсө нөбө- сөсуөзуө да Гөсторгыс, бөкыс нөбө- сөсөмын көра көлуј Ічөва-печөраса

коперативјасыс төварөн велөдө- мөн. Тујтөм-понда правленөны төвар колдө лөбөдны запас өкмыс төлыс-кежлө, төвоө тујөн.

Төвар пөртөма колан 1927-28- өд воө Обсојузыс 38 сурс шайт дон, Гөсторгыс 11,5 сурс шайт дон. Му- көдөлаөс 3,5 сурс шайт дон ставсө 53 сурс шайт дон став төварыс, важ коласнас вөлөма 72,5 сурс шайт дон. Віөму ужалан машинајас вөлбөтгө пөртө коператив-жө.

Ічөвајыс вөлбөстын плугтөм кре- стөнын ещө нин; өмө-нын вартан, көдјыс весалан, төлөдан да мукөд- пөлөс машинајас. Колан, 1927 28 воө коператив крөстөна-пөвсөс разө- діс кывер, віка да мукөд-пөлөс көдјысјас 300 шайт дон.

Уполномоченөсјаслөн 6-өд со- бранье шулис вужны Интергајней устав-вылө сөмын вынөдөмыс ез- на во. Крөстөна коператив-вылө вө- зөдөны бура, бөкыс нөбөсөм нө- ті абу.

Мөд-ыжыд нөбан тор коператив- лөн крөстөналыс—прөмыс: ур ку- зөв кујас, сөкт күчк, өла. Му- көд-пөлөс вузөс крөстөналөн не- кушөм абу.

1927-28 воө коператив прөмыс чукоөртөма 31 сурс шайт дон. Таво аөөа кыжөм прөмыс чукоөртөма 25 сурс шайт дон.

Төвар-вылө дон содөтөм ас дон-

вылө 6%, төвар-вылө ещө дон содөтөм коператив вермис бөрдө- ны, кыптыны заводжчөм частней вузасөм. Лащса өпекулант Јак-Ва- нкөдө дүгдөс Ічөвајыс вөлбөстын төр- гөүтөмыс.

Омөла да ылы туј-понда төвар вермө сөмын кујымыс бергөдчыны во- гөргөрөн.

Таво декабр төлыс-кежлө ужөн гөтөм крөстөналы 19000 сурс шайт дон. Ужжөс мынтылысны бура, өнү јанвар 1-ја лун кежлө ужжөс колдө 1800 шайт дон.

Коперативлөн ылы туј-понда ө- көкөд веса төвар-вылө сувтө: наң вузалан дон 16,5 ур кр., сахар 82,5 ур кр., тајо төварөн лөбө төр- гөүтны ічөт дон содөтөм, өнөч правленөне век-на кужис бергөдчы- ны прөшылөн, сөмын лөк прөмыс- төм, наң-вөтөм воө лөі бөотны убытка 700 шайт. 1927-28 воөа төр- гөүтөмыс прөбыл колдө 1369 шайт.

Правленөнлөн став уж мунө воөвын лөбөдөм план-куча. Планјас вынөдөтөчыс јона өлөдлөны, арта- лөны шыенјас-көстөм, партиа да Вик чукоөртчөлөмјас-вылын.

Өкмыс во-чөдөм правленөнлөн лөкнөгөн өм лөтајтөм ез-на вөвлы.

Коперативлөн рөскөдјас.

Мөдөа ыжжык рөскөд петө тө- вар пөртөм да петкөдөм-вылө, сы-

Коператив ужын тырмытөмторјас:

Мөдөа ыжжык нөлуөкөдн ковмас шуны коператив ужыс ужөн төвар өтөм-өбөтөм, сөмын тајо нөлуөкө- сө дөргөн бөрдөны өккөч оз-на поч, кычтөч крөстөналөн олөмыс оз бурмы.

Баланс төдмавтөг правленөне уна ужөн өтөма төвар Гамса ин- вөлідөней коперативлы, кодлыс бөр- сө өккөч бөстныс (өөлөс сөдүн); өмөла-на мунө јүгдөдчан уж шыенјас-көстөм.

прөкөдшкөс-көп сөргө грубөјөс нөбөавөөсјаскөд; абу организујтөма коперативней кружок; правленөне вөјөма гырыс маші- најас, кодјаслөн абу сурөма став частыс, да сы-вөсна најө кујлөны вөшөрө.

Вөлбөстын абу торја щөтовод, щөтоводыс ужалө кыкылан да сы- вөсна көр-сөргө щөт нуөдан ужыс коллывлө бөрдө.

Правленөне-возын сулалө ыжжык мог—бөрдөны тајо став нөлуөкө- јасөс. Сек коператив јөшчө-на өдјө пондас волавны воө да нуас јөз- өс сотсіаліамө.

Сөрапим-Іван.

Ҷикӧз бырӧдам женлы ескӧм.

Попјастӧг, Ҷанјастӧг, виҶко празњикјастӧг кутам течны вильнога олӧм. Комі ужалыг јӧз мӧдӧсны-нын садмыны— еновтӧны виҶко празњикјасыг.

8 во-чӧжӧн виҶко казнаыг сысјалис 900 шайт.

Немдӧн вӧл. (Кулӧмдӧн у.) олис-вылис пӧрысӧ немӧз Гриша-Иван. Мортыд Ҷоламан женлы ескылис да јона кырлӧсын ӧвлис. Ҷыр-мысӧ Гриша-Иванӧс пуктисны Немдӧнса виҶко казначејӧн. Кӧкјамыс во-мысӧ виҶкоын вӧчӧсны учот, арталисны гӧгӧрбок да адјисны, Гриша Иванлӧн оз сузӧчӧ 900 шайт.

Јенлы ескыс јӧз боотчисны журнысӧ гыжјавны, кыҶи мыҶ перјыны сузӧвтӧм ӧмсӧ Гриша-Иванлыг. Нольсӧ шайт ез шуны перјыны—прӧсӧтисны. ВиҶко шайтсӧ шуисны перјыны 15 во чӧж. Јенмыд абу-и тӧдлӧма та-јылыс.

Со-ӧд, кык вартаҶи машина мында Гриша-Иванӧн ӧмтӧ кунема аслас Ҷептӧ.

Е. Т.

Сӧветскеј Роза—сватей Ҷина.

Кулӧмдӧнын ведомственнеј командаыс — милӧтсионер Кипрушов Оброс-Ӧнӧлӧн (пар-тӧјнеј) гӧтырыс вајас кага да пуктасны виль-ногса-ним—Роза. Кипрушовлы сы-куҶа страх-кассаыс ӧетасны ӧӧм (прӧдан-неј-пыффи). Сы-бӧрын кагасӧ пыртасны гусӧн виҶкоын да пуктасны „Розалы“ мӧд-ним—Ҷина. Ӧни кагасыс кык нима „Роза-Ҷина“.

Коркӧ-некоркӧ сӧветскеј Роза—сватей Ҷина виомас. Мед ескӧ кагаыд оз кув, Кипрушов корас пывӧдчыӧс нимвиҶны.

Со кыҶик вермасӧ женлы ескӧикӧд да тӧдӧюаскӧд Оброс-Ӧнӧды.

Кавалерист.

Вит ӧктын чӧвтисны „Микӧлаӧс“.

Абјачӧј вӧл. (Сыктыв у.) ем јентӧдтӧм кружок. Пырӧмаӧе шленӧ 39 морт, унжыкыс велӧдчыӧс да крестана. Кружоклӧн вӧли-нын 4 занатче. Волывлӧны шӧщ кызыны олӧма Ҷаӧдјас. Вӧли вӧчӧма мӧтинг, Микӧла празњик еновтӧм-могыс. Сӧз-жӧ вӧчӧма јентӧдтӧм-рыт да спектакл, кытӧчӧјасӧ волисны 500 морт-гӧгӧр. Кружоклӧн ем-нын до-

стӧженне, — кампанье нудӧдӧм-бӧрын 5 ӧкт еновтисны Микӧла празнужтӧм.

Шынов.

ВиҶко празњикјас чӧнталӧны.

— Зӧвсерт вӧл, Силуја ӧиктса (Јемдӧн у.) крестана феврал 22 лунӧ, шуисны ӧв-гыны виҶопырӧм празнужтӧмыс да еновтчыны сурјас пудмыс. Коркӧ-кӧ пуас сур-лы мыҶ-лы, сеҶӧмјасыс шуисны ӧе сетны наҶ норма.

Вӧтчӧј Зӧвсертса крестана бӧрса! А. Фомин.

— СуҶабын (Виер вӧл, Кулӧмд. у.) собранье-вылын сорнӧтисны виҶко празњикјасылыс да шуисны бырӧдны сура празњикјас Јогорей да Петыр-лун. Тајӧ празњикјасыффи шуисны празнужтны арнас урожај-лун. КӧзҶд.

— Ыб вӧлӧстын, Јерӧдӧн ӧиктын (Јемдӧн у.) ваҶысан-нын празњикајтисны Јарасим-лун. Комсомол-Ҷаејка празњик воҶвылас чорыда боотчылис вермасны тајӧ празњиксӧ бырӧдӧм-могыс. Озырјас боотчылисны мунны комсомоллы паныд.—Јарасимӧс празнужтамна важ ногӧн—сурӧн да винаӧн, шуӧны вӧл, сӧмын на ногӧн нинӧм езартмы, Јарасим лун колӧ празнужттӧг.

Јарасимыд Јерӧдӧнсалы быд во вӧли сувтӧ 1275 шайт-дон. Таво та-мында ӧмыс крестаналы колӧ Ҷептаныс.

К. Шуктомов.

Јенмӧс оз вунӧд.

Савајаг вӧл. (Кулӧмдӧн у.) коперативса прикадшӧк (сӧјӧжӧ и јуралыс) П. I. Јудӧн празњикјас-дырјӧ, виҶко вѧлӧм-понда некор оз вузаелы. БоотасыҶасыд сылы вескод, медтыкӧ виҶко вѧлӧса.

Шлен.

— Час вӧл. (Јемдӧн у.) лӧ-сӧдӧсны јентӧдтӧм кружок. Гӧжӧсны шленӧ 20 морт, унжыкыс нывбабајас. Вежон пыщкын овлӧ ӧти занатте.

Гӧр.

— Руч вӧлӧстын (Кулӧмдӧн у.), сретенне дырјӧ, крестӧн ветлӧгӧн крестана унаӧн-нын ез леҶлыны попӧс. Кодӧ леҶлис, најӧ норасӧны, заҶа-јас-пӧ поп оз ӧетав, мыҶ ӧетан ставсӧ Ҷептас куралӧ.

Улыринов.

КИНО ӧИКТЈАСЫН.

Зев шоча вӧлывлӧны.

Гемуков да Лыаты ӧиктасӧ (Ајкатыла вӧлӧстын, Јемдӧн у.), зев еҶаыс воывлӧ кино-передвиҶка. Крестана зев јона раҶејтӧны кинӧтӧ, сӧмын јона норасӧны сӧјӧс воывлӧ-лтӧм-вылӧ.

Сыс-пи Ван.

Нахлупӧн асныра ме-ханѧк.

Појол вӧлӧстӧ кино-передвиҶкаӧн воывлӧ Нахлупӧн. Сӧјӧ кино петкӧдлӧм-јывыс некодкӧд ӧи сорнӧт, кытӧни ӧкота сенӧ-и вӧчӧ. Феврал 6-ӧд лунӧ Избач шӧктӧс кинӧсӧ петкӧдлыны Вӧлӧкпон да Ҷапор ӧиктасын, а Нахлупӧн петкӧдлӧс ӧти ВиҶкодорын. Сы-бӧрын сееса мунс Ва-

дыдӧ. ТаҶи ужалӧмыс Нахлупӧнӧс колӧ чырыштны.

Редкин.

— Гарја ӧиктын, Пажга вӧлӧстын зев јона раҶејтӧны кинӧ тӧ. Воласкӧ киноыд кыкыс петкӧдлытӧг оз-и леҶны. Шӧщ воывлӧны гырыс мужикјас да нывбабајас.

ВоҶза-дорыг буржык.

Феврал 12-ӧд лунӧ Лој вӧлӧстӧ волис кино передвиҶка. ВоҶза кинӧ аппаратјас-дорыс сӧјӧ јона буржык да-и карҶинајасыс ошканаӧб. ВоҶдылӧ частӧжыка колӧ воывлӧны да воҶвыс виставны кино лӧм-јывыс. (Бӧрја кино-вылас јӧзыс еҶа волис, унаӧн ез тӧдлыны-да).

А. Помысов.

Комі нывбабајаслӧн велӧдчӧм.

Комі ныв-посни ваҶысан-зон-посни-дорыс еҶаҶыкӧн велӧдчылисны. Пыр вӧли шуӧны бат-мамјасыс: пенкыныд да кагатӧ виҶныд оз ков велӧдчыны; нывјастӧ-ӧд салдатӧ оз нуны, мыҶ налы велӧдчӧмыс.

Ӧни велӧдчӧмлыс коланлун-сӧ быдӧн-нын тӧдӧны. Коммунист партија да сӧвет-власт чорыда кутҶисны (шӧщ, Ҷерт, мужичејкӧд) нывбабаӧс велӧдчӧмӧ. Ӧни ныв-челаф дај гырыс нывјас велӧдчӧны став-плӧс школајасас. Нывбаба-лӧн велӧдчӧмыс воыс-воӧ пыр ӧтарӧ содӧ, паҶкалӧ.

Боотам первој ступена школа; сенӧ колан во вӧли велӧдчӧны 6519 ныв-челаф, а таво велӧдчӧ 6794 ныв-челаф. 275 мортӧн унжык. ШКМ-ын велӧдчыс нывјаслӧн лыдыс ӧти воӧн содӧ 83-сан 104-ӧҶ. Семилеткајасын колан тӧв велӧдчӧс 230 ныв-челаф, таво велӧдчӧ 265. Мӧд ступена школајасын колан во велӧдчысны ныв-челафыс 482 морт, таво велӧдчӧ 507 морт. Велӧдчыс ныв-челаф ШКМ-ын, семилеткајасын да II ступена школајасын ӧти воӧн содӧма 82 мортӧн.

Боотам-кӧ ыҶдыҶык школајас, сетӧни велӧдчыс нывјас воыс-во пыр-жӧ содӧны. Комі техникумјасын колан во велӧдчысны 124 ныв, таво—152. Совп. школаын велӧдчӧны 24 нывбаба. Бокӧ карјасын —Мӧс-куаын, Ленинградын да мукӧд карјасын комӧ нывбабајас колан во велӧдчысны: рабфакајасын—10 морт, техникум-

јасын—29, вузјасын—59 морт. Гырыс ныв-посни, ныв-јас, да бабајас абу-кӧ ешты-лӧмаӧе грамотаас велӧдчыны ӧчӧт-дырјыс, ӧни велӧдчӧны лыкпунктјасын. Колан во лыкпунктјасын велӧдчысны 2697 нывбаба, Ҷерт, на-пыс унжыкыс ӧни кужӧны лыдысны да гӧжны. Став велӧдчыс нывбабајасыс колан во став-плӧс школајасас вӧли 7573 морт да лыкпунктјасын 2697 морт. Ставыс 10270 морт.

Асланым школајасын кол-лӧм во став нывбабајасыс велӧдчыс 7475 морт. Таво сӧјӧ школајасас-жӧ велӧдчӧны 7847 морт. Асланым школајасын, лыкпунктјасын да мукӧд карјасын таво став комӧ нывбабајасыс велӧдчӧны 11 сурс-гӧгӧр.

Та-кынҶи комӧ нывбабајас јона мырӧны асыныс Јур вежӧрсӧ југдӧдны лыдысан-керкајас-бердса кружокјасын велӧдчӧмӧн. 89 лыдысан-керка кружокјасын колан во вӧли велӧдчӧны 1554 нывбаба да 4 нывбаба клубын 246 нывбаба. Ставыс 1800 нывбаба. Мед јона нывбабајас велӧдчӧны гортгӧгӧрса уж нубӧдӧн кружокјасын. Унаӧн-жӧ велӧдчӧны вурсан кружокјасын. Первој кружокјасас вӧли велӧдчӧ 307 морт, мӧдас—187 морт.

Ми адҶам, велӧдчыс комӧ нывбаба воыс-воӧ пыр ӧтарӧ содӧ. Олам јешшӧ кујим-ноль во да Комӧ муын ӧти нывбаба велӧдчытӧг оз понды колны.

Кодамыс.

БЫДГАМА ЈУӧРЈАС ӧИКТЈАСАҶ.

ЈанҶимла аесӧ вијис

Ҷекабр 12 лунӧ Ужја вӧлӧстын, Сыктыв у., жаҶӧдчыс даҶилова Јелисавета. Гӧжӧмнас даҶилова вӧли ӧкыд (больничаны вӧдлавлӧсны). Јӧз сы-јылыс јона сорнӧтисны. Коркӧ нојабр тӧлысӧ даҶилова паныдаҶас милӧтсионеркӧд да шуас; „Ме ег-на нӧбазлы, дај ӧни ог нӧбас. Ҷекабр 1 лунӧ сӧјӧс вӧдлалисны больничаны да адҶасын, кага-пӧ вајлӧма-нын. Пондасын јуасын, кытӧ сӧјӧ кагасӧ воштӧс, ез-ӧ кодкӧ сылы локногӧн перјы. Та-бӧрын сӧјӧ жаҶӧдчас. Ҷепыс сурӧ гӧжӧд. „Се-шӧм, гӧжӧ даҶилова: „лоӧ олӧм, јӧз-воҶын јанҶимла кӧт ӧинтӧ ен вост. Ај мамӧс енӧ мыҶдӧј, најӧ абу мыҶаӧб. Кага шӧј вӧрын, колода бокы, кулӧмӧс вӧтчӧгӧн вајли-да.“

Гледопыт.

Бырсӧдлӧсны пуртӧн.

Феврал 15 лунӧ Лопыдӧнын, Мортӧн вӧл., кык вок Шамановјас суҶкалисны пуртӧн Прокор-Сергејӧс. Ог тӧд, кувтӧг мынӧ оз мортис. Ӧтыс суҶкалыс пӧсыс, таво-на Гӧрд армияыс воис. Тајӧ кык вокыслӧн батыс арнас Прокор-Сергејыс вӧли вајӧма гортас капканӧ шедӧм вурдӧс. Сӧмын Сергејыд корас да кыв шутӧг бӧр ӧетас.

Кызыгыс.

Виисны кык ош.

Кебраын (Сыктыв у.), сортӧвѧј ужалыҶас Ҷеланкагыс феврал тӧлысын кыҶисны ошкӧс.

Воӧмаӧе зајом-куҶа.

— Пӧдфелнеј вӧл. (Кулӧмдӧн у.) индустриализатсја мӧд зајом-куҶа уҶи кык воӧм гӧ-ла олыҶасылы. Ӧтыкыс лыдыс-сан керкаса-стӧрӧж—М. С. Марковлы 50 шайт. Мӧдыс—больничаса сӧделкалы—20 шайт.

Октябрь.

— ЫҶдыҶи вӧл. (Кулӧмд. у.) индустриализатсја мӧд зајом-куҶа уҶи воӧм 40 шайт—кык мортлы 20 шайтӧн.

І. Габова.

— Кӧрткерӧсын (Кулӧмдӧн у.) индустриализатсја мӧд зајом-куҶа уҶи воӧм кујим облигатсја номер вылӧ 450 шайт. 250 шайт воис агроном Шекӧн, 100 шайт—школаын велӧдыс Попова да 100 шайт—вӧт мортлы, јукӧм облигатсјајас-вылӧ.

П.-в.

— Кӧргорт вӧл. (Сыктыв у.) индустриализатсја мӧд зајом разӧдӧма 4700 шайт-дон. ЗадаҶанне-серҶи 1950 шайт-унжык. Сы-пыщкыс разӧдӧма крестана-пӧвсӧ 620 шайт-дон.

Козув.

Шогмӧны оз?

ВӧзјыҶӧны коммунист партијаӧ:

1. Лапӧн Никифор Ӧльк-сејевич.
  2. Беляјев Андриян Андрејевич.
  3. Порхачов Иван Педӧрӧвич—велӧдчӧны ставныс совпартшколаын.
- Ужалыс јӧз! Тӧданнӧм-кӧ омӧл-торјас индӧм јортјас-јылыс, гӧжӧј ВКП(б) Рајонувса комитетӧ дас ноль лунӧн.

Мастерская по ремонту мер и весов, открывается в Усть-вымии с 28 марта.
Прием в ремонт во все рабочие дни с 8 до 5 ч.

К сведению колхозов.
Номӧ Издательством заказаны и ожидаются к получению следующие книги:
1. Уставы колхозов. Цена 40 к.
2. Правила внутреннего распорядка в колхозах. Ц. 20 к.
3. Формы договоров колхозных объединений. Цена 23 к.
4. ГАЛЕВИУС — Колхозы и ошканы на путях обобществления крестьянского хозяйства. Ц. 25 к.
5. ЯКОВЛЕВА А. — За колхозы. Коллективное или кулацкое хозяйство. 176 стр. Цена 70 коп.
6. КРУТОШИНСКИЙ С. — Что надо знать о коллективных хозяйствах, изд. 3-е. Цена 25 коп.
7. МАРУСОВ — Справочник коллективиста, изд. 2-е, 456 стр. Ц. 1 р. 75 коп.
8. ИШЕНКО Н. — Счетоводство в колхозах по простой системе, изд. 2-е.
9. БЕРЕЗОВСКИЙ Ф. — Коммуна «Красный Октябрь». Ц. 5 к.
10. ГЛАДКОВ Ф. — Коммуна «Авангард». Ц. 6 к.

ПЕТИС „ОРДЫМ“ ЖУРНАЛ 3-д № (март тӧлысса).
Журналӧ гӧжӧмаӧе.
Передовитса. Тујным паҶкалӧ, воокновым содӧ, чорӧд.
Пармазон. ГӧжыҶасылы (кыбур)
Жугылы. Ми мунам воӧд (Лыт. публитсјеҶика).
Илья-Вас. Комӧлӧн ужыс (кыбур).
Јагзон. ӧдӧлмшогӧј (кыбур).
Выл-Паш. Выл-кӧјдыс кӧҶыҶас (кыбур).
М. Ликачов. Гӧрд дӧрапас (виот).
Пармазон. Ҷа мен, миӧа оз ков (кыбур).
Кон-Ӧль. Јон вынӧрӧн (кыбур).
Бит-Паш-Ван. Кымӧр (кыбур).
Сук-Парма. Грездын гаҶа., (кыбур).
Квајта-пи. Ошкана уж (кыбур).
Сук-Парма. * * (кыбур).
Пед-Ген. Олӧм Ҷеллаӧм (виот).
Мӧјан ужным.
Пролетариат-нога комӧ гӧжыҶаслӧн ассотсјатсја. Комӧ художества литературалӧн быдмӧм-содӧмыс.
Челафлы лыдыҶанјас.
І. Латкина. Мамӧлы (кыбур).
Бѧја ӧгыр. Тӧлӧј, тӧлӧј (кыбур).
Војт. Челафлы (кыбур).
Сузӧдӧј, лыдыҶӧј „Ордым“ журнал.